

קריאת שמע

בספר התניא פר' כ"ה כתוב וז"ל: ובזה יובן למה ציוה משה רבינו ע"ה במשנה תורה לדור שנגנסו לארץ לكرות ק"ש פעמיים בכל יום, לקבלת עלי מלכות שמימים במסירות נפש, והלא הבטיח להם פחדם ומוראכם יתנו לך וגוי. אלא משום שקיים התורה ומצוותיה תלוי בזה שיזכירו תמיד עניין מסירות נפשו לה' על יהודו, שייהי קבוע בלבו תמיד ממש יומם ולילה לא ימיש מזכרונו, כי בזה יוכל לעמוד נגד יצרו לנצחו תמיד בכל עת ובכל שעה כנ"ל, עכ"ל.

וצ"ב מפני מה תמה דוקא על מצות ק"ש, היכן מצינו ציווי מיוחד על ק"ש יותר מאשר מצוות.

יל"פ שהכוונה למ"ש בסוטה מ"ב ע"א על ההכרזה על משוח מלחמה – גם במלחמת מצוה, לשיטת הר"מ – שמע ישראל וגוי, אפילו אין בידכם אלא ק"ש שחרית וערבית אתם מנחים. יש למוד מהכרזה זו, שנצטוו ביחוד על זהירות במצוות ק"ש בעת הכנות למלחמות, וכפי שמצינו במצוות ולא יראה בכך ערונות דבר וגוי שפירוש הרמב"ן בסה"מ שכוללים בה כמה אזהרות כמו לשair ועוד, שכבר מצוים עליהם בכל עת. ועי"ז מקשה התניא מפני מה הוצרכו לאזהרה מיוחדת על ק"ש. ואם מפני שלמלחמה היא שעת סכנה, הרי כבר הובתו שיפול פחדם על העמים, וסגי בהם שישראל עושים רצונו של מקום כבאים רגילים. ואם יש חשש מפני בעלי עבירות שבעם, למה צריך לצוות על זהירות בק"ש דוקא.

ותירוץ התניא הוא שק"ש במס"נ היא תנאי מיוחד לנצחון במלחמה, משום שכך תלוי קיום התורה ומצוותיה. יש בכך נפק"מ לכולו וחומרא, שאמנים גם אם נכשלו בעבירות מוגבלותם לנצח, אבל כל זה כשייש בכוחם לתקן מכח קבלת עול מ"ש במס"נ. [ויל"ע לדעת ריה"ג שהירא מעבירות שבידו חוזר מערבי המלחמה, אם סובר לדרשה דאפילו אין בידכם אלא ק"ש וכו'. ויתכן דרייה"ג מיריר רק כשהלא שב בלבו, אבל כששב ומ"מ אין לו המצוות שביטל, סגי בק"ש].